

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра Фізичного виховання
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту»
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 01 Освіта / педагогіка
(шифр і назва)

спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(шифр і назва)

освітня програма фізична культура і спорт
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни спеціальна (фахова) підготовка; обов'язкова
(загальна підготовка / спеціальна (фахова) підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна/дистанційна)

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни
«Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту»

(назва дисципліни)

Розробники:

викладач, доктор філософії

освітні, педагогічні науки

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Л. В. Зінченко

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри фізичного виховання

Протокол від « ____ » _____ 20 ____ року № _____

Завідувач кафедри

фізичного виховання

(підпис)

О. В. Юшко

(ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Шифр та назва освітньої програми СГТ-М122 Фізична культура і спорт

Кафедра Фізичного виховання
(назва кафедри на якій викладається дисципліна)

Гарант ОП Борейко Наталя Юріївна
(ПІБ) _____
(Підпис, дата)

Завідувач кафедрою Юшко Олексій Володимирович
(ПІБ) _____
(Підпис, дата)

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

№ зп	Дата засідання кафедри-розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри (яка викладає)	Підпис завідувача кафедри (на якій викладається)	Підпис гаранта освітньої програми
1					
2					
3					
4					
5					

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту» – формування у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту моральних цінностей професійної діяльності, етико-моральної культури поведінки, оволодіння теоретичними знаннями і набуття практичних навичок дотримання етичних принципів та норм майбутньої професійної діяльності.

Компетентності, на формування та розвиток яких спрямована навчальна дисципліна «Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту», визначені наступним чином:

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

– СК 5 Здатність розв’язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або знайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;

– СК 9 Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

Результати навчання (РН):

– РН 8 Організувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	Н результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:
Актуальні проблеми фізичної культури	Дипломна робота
Педагогіка вищої школи	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг			За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль Контрольні роботи (кількість робіт)	Семестровий контроль	
	Всього (годин) / кредитів ECTS	З них		Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари			Залік	Екзамен
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	90,0/3,0	48,0	42,0	16,0	–	32,0	–	2	+	–

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає 53,33 (%).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п.	Види навчальних занять (Л, ЛЗ, ПЗ, СР)	Кількість годин	Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
Змістовний модуль №1				
1	ЛЗ 1	2	Тема 1. Сутність і значення професійної етики. Визначення і зміст понять «етика», «професійна етика», «педагогічна етика». Предмет і завдання етики.	1, 2,3
1.1	СР	5	Етичні норми в менеджменті. Етика та етикет. Причини виникнення прикладної етики як артефакту кінця ХХ століття: розвиток спорту, науки, політики, економіки другої половини ХХ століття. Підготовка до практичних занять №1.2, 1.3	1, 2,3,5
1.2	ПЗ	2	Предмет і завдання етики.	1, 2,3
1.3	ПЗ	2	Письмове опитування.	-
2	ЛЗ 2	2	Тема 2. Структура і функції етики. Принципи професійної етики. Види професійної етики. Поняття «кодекс етики». Зміст етичних кодексів.	1, 2,3, 4
2.1	СР	5	Етико-моральні принципи. Гуманістична місія етики та етикету – сприяння розв'язанню соціальних проблем. Написання доповіді за обраною темою. Підготовка до практичних занять №2.2, 2.3	1, 2,3, 4
2.2	ПЗ	2	Принципи професійної етики. Види професійної етики. Зміст етичних кодексів.	1, 2,3, 4
2.3	ПЗ	2	Доповідь за обраною темою	-
3	ЛЗ 3	2	Тема 3. Компоненти професійної етики. Етика і культура спілкування між людьми у сфері фізичної культури і спорту. Зміст і поняття іміджу. Дрес-код фахівця фізичної культури і спорту.	1,6,9
3.1	СР	5	Ділове спілкування. Ділове спілкування та його особливості. Способи і засоби ділового спілкування Імідж ділової людини. Зовнішній вигляд фахівця фізичної культури і спорту. Підготовка до практичних занять №3.2, 3.3	1,6,9
3.2	ПЗ	2	Імідж, дрес-код, як компоненти професійної етики	1,6,9
3.3	ПЗ	2	Практичні вправи, ділові та рольові ігри	-
4	ЛЗ 4	2	Тема 4. Риторика. Майстерність публічного виступу. Підготовка до публічного виступу.	6,9
4.1	СР	5	Принципи ефективного публічного виступу. Будова публічного виступу.	9

			Підготовка до практичних занять №4.2, 4.3	
4.2	ПЗ	2	Публічний виступ у вигляді заслуховування і обговорення доповідей студентів (Аналіз зовнішній вигляд оратора (оцінювання))	9
4.3	ПЗ	2	Вправи на розвиток мовлення, креативності та навичок імпровізації. Підсумкова контрольна робота №1, Модуль 1.	9
Змістовний модуль №2				
5	ЛЗ 5	2	Тема 5. Ділова (корпоративна) етика. Поняття «ділова етика», «діловий етикет». Специфіка проведення бесід, зустрічей, переговорів. Етика ділового спілкування по телефону. Етика ділового спілкування через листування. Стили мовлення.	3,6,9,15
5.1	СР	6	Вивчення лекційного матеріалу 5 тема. Ділові зустрічі та переговори. Ділова атрибутика. Підготовка до практичних занять №5.2, 5.3	3,6,9,15
5.2	ПЗ	2	Специфіка проведення бесід, зустрічей, переговорів. Етика ділового спілкування по телефону. Етика ділового спілкування через листування.	3,6,9,15
5.3	ПЗ	2	Практичні вправи, ділові та рольові ігри	
6	ЛЗ 6	2	Тема 6. Професійна відповідальність у сфері фізичної культури і спорту. Сенс і сутність феномену відповідальності. Класифікація джерел і видів відповідальності. Індивідуальна і суспільна відповідальність. Відповідальність у сфері фізичної культури і спорту.	1,7,8
6.1	СР	6	Вивчення лекційного матеріалу 6 тема. Відповідальність, як методологічна основа розвитку професійної етики ділових відносин. Підготовка до практичних занять №6.2, 6.3	1,7,8
6.2	ПЗ	2	Відповідальність фахівця фізичної культури і спорту	7,8
6.3	ПЗ	2	Робота з підручником. Тестування	7
7	ЛЗ 7	2	Тема 7 Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні. Взаєморозуміння у спілкуванні. Міжособистісні конфлікти у спілкуванні.	1,4,5,7,8,9
7.1	СР	5	Вивчення лекційного матеріалу 7 тема. Конфлікти у професійній діяльності. Огляд основних ідей школи «людських відносин». Підготовка до практичних занять №7.2, 7.3	1,4,5,7,8,9
7.2	ПЗ	2	Взаєморозуміння та конфлікти у професійній діяльності фахівців фізичної культури і спорту.	7,8
7.3	ПЗ	2	Практичні вправи, ділові та рольові ігри	-
8	ЛЗ 8	2	Тема 8 Діловий протокол у сфері фізичної культури і спорту. Особливості ділового етикету та протоколу. Гендерні засади професійної етики.	1,2,3
8.1	СР	5	Вивчення лекційного матеріалу 8 тема. Етика відносин людей причетних до фізичної культури і спорту. Підготовка до практичних занять №8.2, 8.3	1,2,3
8.2	ПЗ	2	Перевірка знань з лекційного матеріалу.	1,2,3
8.3	ПЗ	2	Підсумкова контрольна робота №2, Модуль 2.	1,2,3,4,5,6,7,8,9
Разом (годин)		90		

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу	12
2	Підготовка до практичних занять	12
3	Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях	10
4	Інші види самостійної роботи	8
Разом		42,0

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Немає.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту» використовуються наступні методи навчання:

- словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з книгою);
- наочні (ілюстрація, практичними прикладами);
- практичні (практичні вправи, ділові та рольові ігри).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Активні методи навчання, які застосовуються: дискусія, мозковий штурм, проблемні методи, метод конкретних практичних педагогічних ситуацій, навчальні, ділові та рольові ігри.

Методами контролю у викладанні навчальної дисципліни «Педагогічна етика у сфері фізичної культури і спорту» є: усний та письмовий контроль.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, проведення самостійних та письмових контрольних робіт, підготовки усних доповідей за заданими темами.

Контроль складової робочої програми проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з практичних занять – шляхом перевірки виконаних завдань та оцінки відповідей на запитання;
- з самостійної роботи – шляхом перевірки виконаних завдань та оцінки відповідей.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни та у терміни, встановлені навчальним планом. Семестровий контроль проводиться у письмовій формі по питанням до заліку. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються для виставлення студентам оцінок за рейтингом з даної дисципліни.

Студент вважається допущеним до заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, а також за умови набрання як мінімум 60 балів із 100 можливих за семестр.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Контрольні роботи	Лабораторні роботи	КР (КП)	РГЗ	Індивідуальні завдання	Тощо	Залік	Сума
2 к.р.*15б=30	–	–	–	–	30	40	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під **системою оцінювання** слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними **критеріями оцінювання** для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл.2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національн а оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	D	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі. 	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки;

				- невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.
1-34	Ф (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	—	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зінченко Л.В. Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту: **конспект лекцій.**

Зінченко Л.В. Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту: **завдання до модульних контрольних робіт.**

Зінченко Л.В. Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту: **завдання до самостійної роботи.**

Зінченко Л.В. Професійна етика у сфері фізичної культури і спорту: **запитання до заліку.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	<i>Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б.</i> та ін. Етика ділових відносин : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2011. 309 с.
2	<i>Алексеєнко А.П., Карпенко К.І., Гончаренко Л.О., Дейнека В.В.</i> Професійна етика вищої освіти для осіб, що навчаються в магістратурі за спеціальністю «Педагогіка вищої школи». Навч. посіб. Харків: ХНМУ, 2015. 77 с.
3	<i>Романовський О. Г., Пономарьов О. С., Лапузіна О. М.</i> Ділова етика: навч. посіб. Харків: НТУ «ХП», 2006. 364 с.
4	<i>Зусін В. Я.</i> Етика та етикет ділового спілкування: навч. посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Центр навч. літератури, 2005. 224 с.
5	<i>Кубрак О. В.</i> Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посіб. Суми : ВДТ «Університетська книга», 2002. 288 с.
6	<i>Афанасьєв І.</i> Діловий етикет : 2-е вид., перероб. і доп. Київ : «Альтерпрес», 2001. 352 с. – рос. мовою.
7	<i>Пономарьов О. С., Зінченко Л. В.</i> Професійна відповідальність у спортивній педагогіці: навч. посіб. Харків: НТУ «ХП». Видавець О.А. Мірошніченко, 2019. 200с.
8	<i>Зінченко Л. В., Пономарьов О. С.</i> Відповідальність у сфері фізичної культури і спорту: навч.-метод. посіб. Водний спектр Джі-Ем-Пі. Харків, 2018. 70 с.
9	<i>Романовський О.Г., Серєда Н.В., Квасник О.В.</i> Риторика: нав.-метод. посіб. для студентів. Харків: НТУ «ХП», 2008. 160 с.

Допоміжна література

10	<i>Радевич-Винницький Я.</i> Етикет і культура спілкування : навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 291 с
11	<i>Васянович Г. П.</i> Педагогічна етика. навч.-метод. посібник. Львів: Норма, 2005. 344 с.
12	<i>Зязюн І. А.</i> Педагогіка добра: ідеали і реалії: навч.-метод. посіб. Київ: МАУП, 2000. 312
13	<i>Нечепоренко Л. С.</i> Педагогічна майстерність: монографія. Харків: Видавничий центр ХНУ, 2009. 276 с.
14	<i>Пазиніч С. М., Пономарьов О.С., Підбуцька Н.В.</i> Конфліктне спілкування у творчому середовищі: навч.-метод. посіб. Харків: ХДАДМ, 2010. 100 с.
15	<i>Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г.</i> Професійна етика. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
16	<i>Пономарьов О. С., Серєда Н. В., Чеботарьов М. К.</i> Відповідальність як педагогічна категорія: навч.-метод. посіб. Вид-во Підручник НТУ «ХП». Харків, 2013. 172 с.

17	<i>Пономарьов О. С., Чеботарьов М. К.</i> Відповідальність в системі професійної компетентності фахівця: навч.-метод. посіб. Вид-во Підручник НТУ «ХП». Харків, 2012. 220 с.
----	--

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1	
2	
3	

3. <http://www.lib.ua-ru.net>

4 <http://ua-referat.com>

5. <http://www.ukrlit.vn.ua> <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net>

6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Київ:

<http://www.nbuv.gov.ua/>

7. [http:// www. library. univ.kiev.ua/ukr/res/resour](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour)

8. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html>

9. [http:// www. library. lviv.ua /](http://www.library.lviv.ua/)

10. <http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія.

11. www.osvita.org.ua – сайт Міністерства освіти і науки України

12. <http://znanium.com> - Електронно-бібліотечна система